

• KOMUNISTI V AKCIJI

Utrditi vlogo delavskega razreda

Občinska konferenca ZKS Ljubljana Moste-Polje je na svoji seji 20. novembra 1979 obravnavala vlogo in naloge komunistov v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja. Konferenca se je udeležili tudi sekretar MK ZKS Marjan Orožen.

Uvodne misli v razpravo, ki so vsebovale kritično ovrednotenje smeri razvoja političnega sistema v naši občini, je podala izvršna sekretarka Nika Modic. Številni razpravljavci so ugotovili, da smo dosegli pomembne uspehe, da pa naletimo pri našem delu in utrjevanju smeri razvoja političnega sistema na razne pomanjkljivosti, oportunistična gledanja in ravnanja.

Stališča in sklepi, ki jih je sprejela občinska konferenca v skladu s sklepi 5. seje CK ZKS, vsebujejo predvsem naloge in napotila za delo komunistov v vseh družbenopolitičnih in samoupravnih sredinah.

Predvsem mora ZK kot vodilna socialistična subjektivna sila, skupaj z drugimi organiziranimi silami v občini, dosledno in odgovorno utrditi vlogo delavskega razreda v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih. Pri tem usmerjalnem in usmerjevalnem delu morajo biti komunisti usposobljeni tudi kot delegati in samoupravljalci. Pomembni so sklepi konference o povezovanju članov in vodstev ZK s samoupravnimi in delegatskimi strukturami v svojem delovnem in življenjskem okolju, k narekujejo skupno oblikovanje ideje in politične aktivnosti in enotnosti. Pri tem se morajo vsi člani bojevati proti sprejemanju odločitev po nedemokratski poti in spodbujati razprave in odločitve v najširših krogih.

Vodstva osnovnih organizacij ZK bodo morala bolj kot doslej spremljati delo delegatov in delegacij ZK. S tem v zvezi morajo nadaljevati s prakso javnega in kritičnega ocenjevanja vsakega organa in posameznega člana ZK. Tudi občinska konferenca mora neposredno spremljati delo, dajati izhodišča svojim delegatom in delegacijam in drugim komunistom v družbenopolitičnih organizacijah. Odločno je konferenca zahtevala, da se mora usklajenost delovanja vseh družbenopolitičnih organizacij odvijati predvsem v SZDL kot v frontni organiziranih socialističnih sil delovnih ljudi in občanov na podlagi demokratičnega dialoga. Konferenca bo v prihodnje posvetila posebno pozornost delovanju komunistov v upravnih organih, strokovnih službah in SIS, da bodo svoje delo bolj približali uveljavljanju interesov delovnih ljudi.

Sklepi občinske konference obvezujejo vse osnovne organizacije, da izdelajo analizo delovanja političnega sistema v lastnem okolju in svojo vlogo v njem.

ŠAL

• PRVA KONFERENCA ZSS

Delovno in praznično

Prva konferenca zveze sindikatov Slovenije je bila 22. novembra v Ljubljani. Na njej so spregovorili predvsem o vlogi in odgovornosti delavcev v sistemu samoupravnega družbenega planiranja, o razvijanju demokratizacije ter krepitvi kolektivnega dela pri odgovornosti v zvezi sindikatov Slovenije. Konferenca so se udeležili tudi trije delegati iz naše občine. Objavljamo njihove vtise s konference.

Na konferenco smo šli pripravljeno

Na 1. konferenco smo se v našem občinskem svetu dobro pripravili. Da bi uredili naloge, sprejete na zadnjem kongresu, smo vse leto spremljali javne razprave o nadaljnji demokratizaciji političnega dela in življenja v ZK in v sindikalnih organizacijah. Ker smo v predsedstvu ugotavljali, da je planiranje še vedno premalo zakoreninjeno v zavest in odločanje delavcev, smo posebno pozornost posvetili prav temu problemu. Tako smo neposredno pred konferenco obiskali 60 OZD in TOZD ter v njih razpravljali o smernicah planov, o pripravah na zaključne račune in o drugih aktualnih nalogah.

Obe temi sta bili tudi osrednji točki dnevnega reda konference. Ozračje na 1. konferenci je bilo delavno in praznično. Delegati so se prizadevali pripraviti na sodelovanje, saj se je na prvo točko dnevnega reda prijavilo kar 34 razpravljalcev.

Sama sem želela razpravljati o izkušnjah našega predstva pri uresničevanju pobude tovariša Tita o nadaljnji demokratizaciji odnosov in krepitvi kolektivnega dela in odgovornosti v sindikatu. V prvem letu po kongresu čutimo v vseh akcijah množičnost in povečano aktivnost delavcev. Ti prihajajo na sestanke s konkret-

nimi predlogi in mnenji, zato so razprave bolj bogate in čuti se povečan vpliv delavcev na sklepe in odločitve. V tak, bolj aktivni način dela se vključuje vedno več sindikalnih aktivistov, ki so tudi čedalje bolj usposobljeni za prevzem odgovornih funkcij v osnovnih in občinskih organizacijah. V predsedstvu pa smo se zavedali, da so pogoj za uspešnost sindikata dobre osnovne organizacije.

Brigita Blaj

Zal se je razprava tudi o tej problematiki tako zavlekla, da smo večina delegatov zaradi časovne stiske oddali svoje prispevke v pisni obliki, kratki izvečki pa bodo objavljeni. Marsikateri podatek iz razprave pa bomo udeleženci konference koristno uporabili v domači organizaciji.

BRIGITA BLAJ

Bistven korak naprej

Aktivnost sindikatov na področju samoupravnega planiranja je bila prisotna na vseh po-

Edo Korlat

dročjih, od združenega dela, krajevnih skupnosti, do samoupravnih skupnosti, kot osnova za rešnično in realno planiranje. Zato ni bilo presenetljivo, da smo delegati na 1. konferenci sindikatov Slovenije ugotavljali, da je bil čas za delo konference preskromno odmerjen, saj je to bil — glede na pomembnost teme — kar kongres v malem.

Napravljen je bil bistven korak naprej, saj smo temeljito obravnavali planske dokumente in jih usklajevali z realnimi možnostmi. Začetno akcijo pa je nujno nadaljevati in ob koncu konference je predsednik republiškega sveta dejal: »Današnja stališča in sklepi bi morali biti nemudoma uresničeni pa vpeljani tudi v programe za prihodnje leto.«

EDO KORLAT

Dobro načrtovanje — dobro delovanje

Konferenca je pokazala izjemno odločnost in pripravljenost sindikata dati prispevek k boljšemu samoupravnemu načrtovanju v naslednjem obdobju.

Plansko obdobje 1981—1985 je prvo, ko v vseh razsežnostih pripravljamo načrte v skladu z zakonom o združenem delu. To pomeni konec dosedanjega načrtovanja, kjer so delavci imeli premalo besede.

Tudi kompleks demokratizacije odnosov v sindikatu je doživel nekaj statutarne novosti. Vsekakor pa pomeni demokratizacija naskok delavcev na odtujeno odločanje, ki se ne začne samo pri vrhu. Osnova z demokratizacijo odnosov v sindikatu pomeni dobro delovanje sindikalnih skupin. To morajo prerasti zgolj namen informiranja in postati dejansko mesto odločanja.

V svojem prispevku konferenci sem obravnaval informiranje kot pogoj za dobro sindikalno delo-

vanje in vlogo glasil organizacij združenega dela, ki naj bodo bolj prilagojena dejanskim program delavcev za dobro samoupravljanje.

ANDRIJA VLAHOVIČ

Andrija Vlahovič

• NASI DELOVNI LJUDJE IN OBCANI O SEBI IN O SVOJEM DELU

• OBISK PRI UČITELJU DRUGOŠOLČKOV NA OŠ KETTEJA IN MURNA

NAŠ TOVARIŠ

Franci Zorko je eden redkih učiteljev, ki so se odločili za delo v odelku podaljšanega bivanja. Od februarja letos je zaposlen na OŠ Ketteja in Murna. Za seboj ima približno dve leti učiteljevanja, čeprav še nima diplome predmetnega učitelja, kajti študija slovenščine in srbohrvaščine na Pedagoški akademiji še ni dokončan, saj se je zaenkrat odločil šele potem, ko je že imel za seboj trgovsko in srednjo komercialno šolo. A poklic učitelja ga je veselil že od nekdaj.

Nekateri menijo, da je za uspešno delo z učenci, še zlasti s tistimi v nižjih razredih, potrebno predvsem precej potrpežljivosti, pa seveda tudi delovnih izkušenj. Franci Zorko pa je še mlaj. Rodil se je leta 1954 v Rtičih pri Brežicah na Štajerskem. Njegove delovne izkušnje so še skromne, ima pa veselje do dela z otroki, razumevanje za njihov svet. Ne usmerja jih le pri učenju, temveč tudi pri igri, kajti učenci ga vedno povabijo, naj si jim pridruži.

Ko sem stopila v učilnico 2. a razreda, se je dvaindvajset parov otroških oči zasvetilo v pričakovanju. »Tovarišica,« je vprašal neki deček, »ste prinesli s seboj blok in svinčnik, da boste zapisali vse, kar vam bo povedal naš tovariš?« To, da sem prinesla fotografski aparat, so opazili že prej. Kljub temu, da je bila ura že tri popoldne — torej čas, ko se konča podaljšano bivanje v šoli in se otroci odpravljajo domov — niso bili prav nič nestrpni. Zato, da bi bili na sliki skupaj s tovarišem, so bili prav vsi pripravljene brati in reševati se tako zapletene naloge.

Medalj, zaradi katerih sem pravzaprav obiskala Francija Zorka, spiva nisem opazila nikjer. Bile so namreč spravljene v omari, kajti če bi bili otroci z njimi nagajani vsak dan, ne bi imele več vzgojnega pomena. Tiste dneve pa, ko so učenci nemirni in premalo sodelujejo pri učenju, vzame tovariš medalje in jih obesi na tablo. Potem učenje ni več prisila, neprijetna zadeva, marveč postane tekmovalnica: kdo zna bolje, kdo zna več? Tistemu, ki je najboljši, obesi tovariš medaljo okoli vratu.

Kako se pravzaprav prišli na to misel, da ste začeli otrokom podeljevati medalje?

To je bilo še tistikrat, ko sem učil na šoli v Črnučah. Neki deček je pri pouku slovenščine bral tako dobro, da sem mu rekel »Ti si se pa res potrudil. Zaslужil bi medaljo.« In odgovoril mi je: »Pa mi jo dajte!« Ko sem potem doma razmišljal o tem, sem si rekel: zakaj mu je ne bi dal?! Vzel sem trši papir, izrezal krog s premerom pet centimetrov, napisal nanj: medalja za branje, prilepil še zlat trak in privezal vrstico. Navdušenje v razredu je bilo tako veliko, da sem kasneje napravil zlate, srebrne in bronaste medalje za vse predmete.

Kdaj pa si učenec zasluži medaljo?

Redkokdaj, kajti zanjo se je res treba izkazati. Dobi pa jo le začasno, samo toliko, da jo lahko nese pokazat domov, nato pa jo vrne. Na list, ki ves čas visi v razredu, pa označimo, kdo in kakaj je medaljo dobil. Imamo pa tudi medalje, na katerih je črna pika. Te malokrat »podeljujemo«. Sicer pa dobitj tako medaljo še ni najhujše, saj učencu dovolimo, da jo spravi v torbo ali skriva v žep in tako nihče ne ve zanjo, pa tudi doma je ni treba pokazati. Najhujše pa je, če narišem črno piko na list, ki je obesen na steni. To piko seveda vidi vsak, ki pride v razred.

Pred nedavnim sem nekje prebrala, da je za šolarja, ki obiskuje nižje razrede osnovne šole, dovolj ura učenja na dan. Vi pa imate dve šolski uri namenjeni pisanju domačih nalog in utrjevanju učne

snovi. Kaj mislite vi o tem? Menim, da bi morale biti učenje v varstvu namenjene tri šolske ure. Otroci bi se morali tu res naučiti vsega. Za marsikoga pa to ni dovolj. Zato poskušam, da si to znanje pridobijo tudi na kak zanje zanimivejši način. Večkrat

Franci Zorko med svojimi učenci

imamo nekakšna kviz tekmovanja. Učencem, razdeljenim v tri skupine, zastavim vprašanja, povezana s seveda z učno snovjo. Včasih jih na koncu vprašam: Ali veste, kateri predmet ste se zdaj učili? Presenečeni ugotovijo, da je bilo to na primer spoznavanje narave in družbe.

Nič še nisem zapisala o tem, da tovariš Franci enkrat mesečno pelje svoj razred na ogled filmske predstave v kino Moja, da popestri odmore med posameznimi učnimi urami s pripovedovanjem vsebine filmov, kar šolarji navdušeno radi poslušajo, da je v domačem kraju tajnik krajevnih skupnosti... Škoča, da takih tovarišev in tovarišic, kot je Franci Zorko, ni več tudi v nadaljnem šolanju. Tako bi otroci, ki se pred vstopom v prvi razred tako veselijo šole, radi zahajali vanjo vsa leta svojega šolanja.

Besedilo in slika: DARJA JUVAN

• OBČNI ZBORI OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZVEZE SINDIKATOV OBČINE MOSTE-POLJE

DO 31. JANUARJA 1980

V začetku leta 1980 se bo v naših osnovnih organizacijah Zveze sindikatov iztekel dveletni mandat članom izvršnih odborov. Republiški svet ZS je že sprejel sklep o pripravah in izvedbi občnih zborov v osnovnih organizacijah. Na podlagi tega sklepa bodo vse osnovne organizacije ZS opravile občne zbore do 31. januarja 1980, sindikalne konference v TOZD, konference osnovnih organizacij ZS na ravni delovnih organizacij in koordinacijski odbori sindikatov v TOZD pa bodo opravile svoje konstitutive seje do 28. februarja 1980.

Občni zbor osnovnih organizacij ZS bodo potekali neposredno po 1. konferenci zveze sindikatov Slovenije, ki bo sprejela pomembne sklepe za odpravo dosedanjih pomanjkljivosti v delovanju organov in organizacij ZS in za uresničevanje Titive pobude o kolektivnem delu in odgovornosti v ZS. Zato se bodo morale tako osnovne organizacije kot organi občinske organizacije ZS temeljito pripraviti, da bodo občni zbori vsebinsko

uspeli in da bodo izvedeni pravočasno.

Naloge osnovne organizacije ZS v zvezi s pripravo in izvedbo občnih zborov so naslednje:

- priprave na vsebinsko usmeritev občnih zborov
- kadrovske priprave in naloge in
- organizacijsko — tehnične priprave.

V vsebinskih pripravah in usmeritvah bodo morale osnovne organizacije ZS kritično

oceniti delo v dosedanjem mandatnem obdobju in na podlagi te ocene izdati program aktivnosti za naslednje mandatno obdobje.

Kadrovske pripravav morajo osnovne organizacije ZS posvetiti vso pozornost. Zato morajo biti opravljene pravočasno in kvalitetno, ob občutni podpori in sodelovanju drugih družbenopolitičnih organizacij v TOZD, zvezi komunistov in zvezi socialistične mladine.

Pri pripravah in izvedbi občnih zborov naj sodeluje vsak delavec.

Le tako bo lahko zveza sindikatov uveljavila metode demokratičnega odločanja v duhu pobude tovariša Tita.

JOŽE LESKOVŠEK

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Po integraciji dveh gradbenih velikanih: Slovenija ceste in Tehnike se obeta še ena velika združitev dveh delovnih organizacij. Pripravljen je namreč predlog za združitev gradbenoindustrijskega podjetja Obnova in gradbenega podjetja Megrad.

Iz položaja in kratkega tehničnega opisa gradbišča Julon je razvidno, da je to največji in najzahtevnejši objekt Obnove

— TOZD Splošne gradnje, na katerem opravlja gradbena dela skupaj s Pionirjem iz Novmega mesta. Vgradili bodo neverjetne količine materialov; glavne industrijske objekte dopolnjuje tudi več stranskih, pomožnih, od katerih predstavlja vsak zase samostojno in zahtevno celoto.

Po združitvi podjetij Slovenija ceste in Tehnika je bilo treba združiti tudi obe osred-

nji glasil delovnih organizacij, Glasnik in Kolektiv. Po javnem natečaju za izbiro imena je skupni informator dobil ime Glas kolektiva.

Komisija za izvedbo referendumov za sprejetje temeljnih samoupravnih splošnih aktov Slovenija ceste — Tehnika je ugotovila, da je referendum uspel in da je 72 odstotkov delavcev glasovalo zanje.

ig